

dess fasta slott. — Ordet tros härleda sig ifrån det tyska *Truchses*, en af de högsta embetsmännen vid kejsrerliga romersk-tyska hofvet, men torde rättare böra deriveras ifrån det gamla ordet *Drotseti* (præfectus prætorio). [Drotts.]

DROTT, drått, m. 2. 1) Benämning på hvar och en af de tolf offerprester, som utgjorde Odens och hans efterträdarens råd och den tidens högsta domstol. Den regerande sjelf kallades *Öfverdrott* eller också blott *Drott*, tilldess Dygve antog konungatitel.

Anm. *Drott* betydde egentl.: Herre, furste; tros af några härleda sig ifrån det keltiska *Druid* (jfr. d. o.).

DROTTNING, dråttning, (vanligare) dråttning, f. 2. 1) En konungs gemål. — 2) Kvinna, som förer regeringen i ett konungarrike. — 3) (i schack) Förnämsta pjesen näst efter konungen. — 4) Se *Vise*.

Anm. *Drottning* betydde i äldsta tider Hustru åt en drott (se d. o.); men, sedan öfverdrotten antagit titel af konung, bibehölls det, för att uteslutande beteckna en konungs gemål.

DROTTNINGSSKATT, m. 3. Extra skatt, som af drottning Margareta påbjöds att utgöras med en mark penningar af hvar bonde.

DROTTQVÅDE, n. 4. Ett versslag, i den gamla nordiska skaldekonsten, hvilket användes förnämligast till äredikter, för att prisa furstars och herrars (Drottars) hjeltebragder.

DROTTSÅTE, n. 4. (ford.) 1) Högåte i en drotts sal. Jfr. *Drott*. — 2) (fornforsk.) Den klumpsten i en domkrets, hvarpå domaren hade sin plats.

DRUCKEN, a. p. 2. (egentl. part. pass. af *Dricka*) Som druckit så mycket af en eller flera starka drycker, att förståndet blifvit oredigt. *En d. karl. Dricka sig d. Göra någon d. De voro d-ckne af sött vin.* (Fig.) *D. af sin lycka*, som genom sin lycka förlorat all besinning och eftertänka. — *Syn.* Rusig, Berusad, Ankommen, Besänkt, Mosig, Rörd.

DRUCKENHET, f. 3. Det tillstånd, då någon är drucken. — *Syn.* Se *Rus*.

DRUD, f. 3. (nord. myt.) Allmänt namn på hexor och trollpackor.

DRUDENFOT, m. 3. pl. — *fötter*. Se *Alfkors*.

DRUFAGAT, druvagat, m. 3. (mineral.) Agat med drufformiga, naturliga figurer.

DRUFBILD, m. 3. Ett svampslägte, som finnes på ruttnade växter i drifhus.

DRUFBÄR, n. 3. Bär af drufvor.

DRUFFORMIG, a. 2. Som till formen liknar en drufva.

DRUFHAGEL, n. 3. pl. (krigsv.) En samling af jern- eller blykulor i en säck, fast hopbundna kring en pinne, med en träspiegel i ena ändan, som jemt passar åt kullet i en haubits, ur hvilken de gemenligen kastas.

DRUFHINNA, f. 1. En hinna i ögat, baktill svart till färgen, utgörande en förlängning af Kärnhinnan, och hvars främre blad, benämndt Iris, efter hvars färg ögonen kallas blå, bruna, svarta, o. s. v., har en rund öppning, benämnd Ögonsten (Pupill), hvilken kan vidgas eller hopdragas, och hvarigenom ljusstrålarne inkomma.

DRUFKLASE, m. 2. pl. — *klasar*. Se *Drufva*, 1.

DRUFGORG, m. 2. Gorg, som i vinländerna brukas att bära drufvor uti.

DRUFGUR, m. 3. Ett slags helsokur, bestående

ende i en under längre tid fortsatt, nästan uteslutande förtäring af mogna vindrufvor.

DRUFKÄRNA, f. 1. Kärna i ett drufbär.

DRUFLIK, a. 2. Se *Drufformig*.

DRUFMOS, n. 3. Mos, tillagadt af vindrufvor.

DRUFMUST, ell. **DRUFSÅFT**, m. 3. Saft af vindrufvor, hvaraf genom jäsnig erhålles vin.

DRUF SOCKER, n. 3. Ett slags socker, som erhålles ur drufsaft genom inkokning, äfven af stärkelse, hvarföre det också fått namn af Stärkelsesocker.

DRUFSTJELK, m. 2. Stjeln till en drufva.

DRUFSVULST, m. 3. Ett slags ögonsjukdom, bestående i en fast, hård svulst eller utväxt på yttre ögonloben.

DRUFSYRA, f. 1. (kem.) Växtsyra, som tillika med vinsyra förekommer i saften af sura drufvor.

DRUFVA, f. 1. 1) Samling af bär, som antingen utan stjeln eller med helt korta sådana äro fästade vid en gemensam stängel. — 2) (vanligare) Se *Vindrufva*. *Pressa d-n, glaset full.* (Fig. poet.) *D-n saft* ell. *safter*, vin. — 3) (artil.) Handtaget på en kanon. Numera brukas vanligtvis blott öglor.

DRUID, -i'd, m. 3. (hist.) Benämning på offerpresterna hos forna keltiska folkslag.

DRUIDLÄRA, f. 1. De forna keltiska folkslagens gudalära.

DRUL, m. 2. o.

DRULLE, m. 2. pl. *drullar*. (pop.) Se *Drummel*.

DRULLIG, a. 2. (pop.) Se *Drumlig*.

DRUM, drumm, m. 2. pl. *drummar*. (fabr.) De öfverblifna ändarne af warpen till en väf, som blifvit fränskurna, sedan väfven blifvit utväfd. — S. m. 3. pl. *drummer*. (gruft.) Jord- ell. stenart, som likt ett band drager sig på längden genom berget.

DRUMLA, v. n. 1. (fam. o. pop.) Gå långsamt och värdslost, utan att tänka på, hvad man förehar; äfv. i allmänhet: vara oaktsam, bära sig tölpigt åt. Säges om tunga, tröga, dumma och tölpiga människor. *Gå och d. D. till vägs*, gå fram, utan att se sig före. *D. bort*, genom drumlighet vålla, att något förloras. — *Drumlande*, n. 4.

DRUMLARE, m. 3. (pop. o. fam.) Drumlig människa. Jfr. *Dromedar*.

DRUMLIG, a. 2. (pop. o. fam.) Fallen för att drumla (se d. o.). *En d. människa*.

DRUMMEL, m. 2. pl. *drumlar*, och

DRUMMELJÖNS, m. 2. (pop. o. fam.) Se *Drumlare*.

DRUNKNA, v. n. 1. Qväfvas i vatten af brist på luft. *D. i en flod, en sjö, ett dike. Konung Fjolner d-de i ett mjödskar.* (Fig.) *D. i ett företag*, misslyckas dermed. *D. i ett haf af gissningar*, alldeles förvirras af en mängd gissningar, bland hvilka ingen synes tillfredsställande. (Ordspr.) *Den d-r ej, som hänga skall*, en stor bof slipper ej undan med ett lindrigt straff, utan sparas vanligtvis af Försynen till det, han förtjent. — *Drunknande*, n. 4. o. *Drunkning*, f. 2.

DRUS, m. 3. Mineral, som innehåller en mängd kristaller, sittande på en gemensam bas.

DRUSHÅL, n. 3. (geol.) Smärre eller större hålighet inom en gångmassa, långrund ell. af obeständ form, på väggarna beklädd med regelbundet formade mineralier, eller ock mer eller mindre fylld med malmer eller andra ämnen.